

Олена ІВАШКО

студентка спеціальності «Менеджмент»
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Сковчилюк С.М.)
Тернопільський національний економічний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Енергетична безпека будь-якої держави направлена на досягнення стану безперебійного забезпечення енергетичними ресурсами економіки, на захист національних інтересів у сфері енергетики. Тому, присутність енергетичної безпеки в країні є умовою її успішного розвитку. Державу можна вважати енергетично забезпеченою, коли вона в змозі забезпечити в необхідному обсязі споживачів як у повсякденному житті, так і під час форсмажорних обставин.

Спеціалісти по-різному дають визначення енергетичній безпеці. Так, вдале визначення енергетичної безпеки – «це своєчасне, повне і безперебійне забезпечення паливом та енергією необхідної якості матеріального виробництва, невиробничої сфери, населення, комунально-побутових й інших споживачів; запобігання шкідливому впливу на довкілля; перетворення, транспортування і споживання паливно-енергетичних ресурсів в умовах сучасних ринкових відносин, тенденцій та показників світового ринку енергоносіїв» наведено у КМУ[2].

Енергетична безпека – це стан захищеності життєво важливих «енергетичних інтересів» особистості, суспільства, держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, що забезпечує безперебійне задоволення споживачів економічно доступними паливно-енергетичними ресурсами прийнятної якості за нормальних умов й у надзвичайних ситуаціях»[3]. Важливим для енергетичної безпеки країни є питання власності енергетичних об'єктів. У державній власності необхідно зберегти атомні та гідроелектростанції, підземні сховища газу, магістральні і міждержавні електромережі, нафто-, газопроводи та диспетчерське управління ними.

Потрібно вдосконалювати управління та регулювання енергетики на засадах чіткого розмежування функцій органів виконавчої влади, що має створити відповідні умови і правила функціонування об'єктів ПЕК, запровадити справедливую конкуренцію на ринках енергоносіїв і на цих

засадах збалансувати інтереси держави, енергетичних компаній та споживачів енергоресурсів.

Безпосереднє відношення до правового врегулювання низки питань, пов'язаними з забезпеченням енергетичної безпеки держави має: Закон України «Про функціонування паливно-енергетичного комплексу в особливий період», який регулює відносини, що виникають у зв'язку з виробництвом, передачею, постачанням і використанням енергоносіїв в особливий період підприємствами, установами та організаціями паливно-енергетичного комплексу незалежно від форми власності[1]; Закони України «Про трубопровідний транспорт» та «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Кодекс України «Про надра», акти законодавства, Закон України «Про електроенергетику».

Стратегічними цілями та ключовими завданнями державної політики, виступає зміцнення енергетичної безпеки, шляхом:

- підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів; забезпечення стабільності постачання паливно-енергетичної сировини, зокрема шляхом диверсифікації його джерел;

- створення умов для надійного функціонування вітчизняної інфраструктури транзиту та постачання енергоносіїв на внутрішній і зовнішні ринки;

- створення системи стратегічних резервів паливно-енергетичних ресурсів відповідно до практики ЄС і нормативів Міжнародного енергетичного агентства;

- формування із застосуванням новітніх інформаційних технологій зведеного енергетичного балансу України, впровадження постійно діючої системи моніторингу, прогнозування та стратегічного планування розвитку паливно-енергетичного комплексу та його галузей;

- дієвий захист критичної інфраструктури паливно-енергетичного комплексу від еколого-техногенних впливів та зловмисних дій.

Отже, однією з передумов енергетичної безпеки України та безперебійного функціонування її економіки є забезпеченість власними паливно-енергетичними ресурсами. Доведено, що Україна володіє достатніми запасами та ресурсами природного газу для того, щоб у перспективі вийти на повне самозабезпечення цим видом палива. Але для цього державі необхідно змінити принцип податкової політики у

секторі газовидобутку з фіскального на стимулювальний. Збільшення рівня газовидобутку дасть змогу знизити імпорт енергоресурсу, створити нові робочі місця, підвищити рівень дохідної частини держбюджету і, як наслідок, забезпечити належний рівень енергетичної безпеки держави. В умовах надзвичайно гострого дефіциту валютних ресурсів, які йдуть на оплату імпортних поставок, це повинно стати одним із пріоритетних завдань українського уряду.

Бібліографія

1. Закон України «Про функціонування паливно-енергетичного комплексу в особливий період»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/307-16>

2. Про концепцію діяльності органів виконавчої влади у забезпеченні енергетичної безпеки України. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 січня 1998 р. – №48. – С. 71.

3. Суходоля О. М. Енергоефективність економіки у контексті національної безпеки: методологія дослідження та механізми реалізації: моногр. / О. М. Суходоля. – К. : НАДУ, 2006. – 400 с.

Аліна ІЛЕЧКО

студентка спеціальності «Менеджмент»

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри

менеджменту та публічного управління Сковчиляс С.М.)

Тернопільський національний економічний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Енергетична безпека є важливою складовою економіки та національної безпеки України. Її умови залежать від ефективності цілеспрямованої політики захисту національних інтересів у галузі енергетики та суміжних галузей. Відповідно до цієї політики та визначення поняття енергетичної безпеки в Україні важливо забезпечити економічну і демографічну цілісність та надійність економіки, зменшити залежність від енергії та посилити міжнародне енергетичне співробітництво з метою забезпечення екологічної прийнятності